

Окрім цього, ефективне стратегічне управління передбачає встановлення системи моніторингу та оцінки результативності стратегій. Це дозволяє забезпечити контроль за виконанням стратегій та вчасне коригування негативних тенденцій [3].

Отже, стратегічне управління на центральному та місцевому рівнях є ключовим елементом успішного функціонування держави та місцевих органів управління. Для його ефективного впровадження необхідно враховувати широкий спектр факторів, використовувати різноманітні інструменти та методи, а також встановлювати систему моніторингу та оцінки результативності.

Література:

1. Карпіщенко О.І., Ілляшенко К.В., Карпіщенко О.О. Стратегічне планування : навч. посіб. Суми: Сумський державний університет, 2013. 446 с.
2. Стратегічне управління — сучасний варіант реалізації цільового підходу. URL: <https://buklib.net/books/24968/>.
3. Стратегічне управління : метод. реком. для підготовки фахівців за ступенем вищої освіти «Магістр» за спеціальністю «Публічне управління та адміністрування» / уклад. : О. Л. Євмешкіна. Київ : УкрСІЧ, 2018. 28 с.

ФУНКЦІОНУВАННЯ ВІЛЬНОЇ РИНКОВОЇ ЕКОНОМІКИ В УКРАЇНІ

Дідик А.К.

*Науковий керівник: Благой В.В., к.е.н., доцент
Харківський національний університет міського господарства
імені О. М. Бекетова*

Актуальність дослідження даної теми значно зростає в умовах розвитку ринкової економіки в Україні. Важливим є розуміння як здійснюються перетворення одних господарських форм в інші, в якому напрямку відбуваються ці зміни, та які наслідки ми отримаємо наприкінці цього шляху.

Метою даної роботи є дослідження механізму роботи вільної ринкової економіки та висвітлення основних проблем у її функціонуванні.

Вільна ринкова економіка – це економічна система, заснована на принципах вільного підприємництва, у якій роль основного регулятора економічних відносин відіграє ринок [1].

Головною її перевагою є те що вона може функціонувати автоматично, тобто за своєю суттю, вона немає потреби у постійному контролі та регулюванні з боку держави та органів влади. Як зазначалося раніше, такий тип економіки досить швидко реагує на зміну попиту та пропозиції.

Коли ринки мають високий рівень конкуренції, ніхто з його учасників не має великої влади та сили над іншими. Така конкуренція між фірмами знижує ціни та діє як стимул для фірм, щоб вони розвивалися та ставали більш ефективними. У такому типі економіки все взаємопов'язано між собою, тобто,

чим більше фірм конкурує, тим більше і швидше вони реагуватимуть на побажання споживачів, чим ефективніше фірми поєднують свої фактори виробництва, тим більше прибутку вони отримають, чим ефективніше працюватимуть працівники, тим безпечніше буде їх робота і вища заробітна плата, чим ретельніше споживачі вирішують, що купувати, тим більше співвідношення ціни та якості вони отримають. Таким чином, конкурентні ринки допомагає мінімізувати центральну економічну проблему дефіциту, шляхом заохочення та ефективного використання національних ресурсів відповідно до побажань споживачів.

Однак на практиці ринки все ж не досягають максимальної ефективності розподілу дефіцитних ресурсів, і уряди вважають за необхідне втрутитися, щоб вирішити це питання та інші проблеми вільного ринку.

Основними проблемами вільного ринку є:

1) конкуренція між фірмами часто є обмеженою, тобто лише кілька гігантських фірм (монополістів) можуть домінувати в промисловості. У цих випадках вони можуть встановлювати високі ціни та отримувати великі прибутки. Таким чином, вони не намагаються відповісти на побажання споживачів, а лише можуть спробувати переконати їх за допомогою реклами, що продукція та послуги які надає підприємство або фірма є гідними їх уваги.

2) відсутність конкуренції та отримання високого прибутку може усунути стимул для фірм у потребі бути ефективними та розвиватися надалі. Оскільки споживачі вже на даному етапі користуються товарами та послугами на максимум, таким чином приносячи високі прибутки. Так навіть компанії ще щось робити і намагатися запропонувати більше?

3) влада та майно можуть бути розподілені нерівномірно. Ті, хто має владу та/або майно (наприклад, великий бізнес, профспілки, орендодавці) отримують ресурси за рахунок тих, хто не має такої влади та власності.

4) практика деяких фірм може бути соціально небажаною та мати несприятливі екологічні наслідки.

5) економіка вільного ринку може призвести до макроекономічної нестабільності. Можуть бути періоди рецесії з високим рівнем безробіття та падіння обсягів виробництва та інші періоди коли ціни будуть зростати.

Таким чином, вільна ринкова економіка є такою системою самоорганізації суспільного життя, в якій через реалізацію політики конкурентного порядку відбувається гармонійне узгодження індивідуальних та суспільних інтересів. Україні, в сучасних умовах, як і іншим постсоціалістичним країнам, що переходять до ринкової економіки, в першу чергу необхідне ринкове регулювання, у тому числі щодо ціноутворення та посиленого контролю над монополізацією ринку. Лише за таких умов ринкова економіка буде функціонувати у повній мірі.

В Україні проблема полягає в тому, що процес її інтеграції у світову економіку в рамках процесів глобалізації відбувається за умов реформування власної економіки при одночасній трансформації зовнішньоекономічних зв'язків. Ситуацію посилюють військовий конфлікт на території України, економічна та політична криза, неналежна законодавча база, високий рівень

корупції, тіньова економіка тощо.

Більшість вітчизняних підприємств неготові вести активну конкурентну боротьбу на висококонкурентних світових ринках і нездатні сформувати конкурентоспроможний потенціал свого розвитку з урахуванням жорстких вимог сучасних глобальних перетворень.

Література:

1. Башнянин Г. І, Лазур П. Ю, Медведєв В. С. Політична економія: Київ: «Ніка- центр», 2000. 275 с.

ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ: ВПЛИВ СВІТОВИХ ІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ

Загорулько О.В.

*Науковий керівник: Благой В.В., к.е.н., доцент
Харківський національний університет міського господарства
імені О. М. Бекетова*

Національна економіка України зазнала значних змін протягом багатьох років, і вирішальну роль у формуванні тенденцій її розвитку відіграли глобальні інтеграційні процеси. Як країна, розташована у Східній Європі, на Україну вплинули як регіональні, так і глобальні фактори, такі як її близькість до Росії, Європейського Союзу та інших великих ринків.

Однією з найважливіших тенденцій розвитку національної економіки України стала її все більша інтеграція у світову економіку. Після розпаду Радянського Союзу в 1991 році Україна перейшла до більш ринкової економіки, зосереджуючись на розвитку торгівлі та інвестиційних відносин з іншими країнами. Це призвело до того, що країна стала важливим гравцем у світовій економіці, а експорт становить значну частку її ВВП.

Інтеграція України до Європейського Союзу була одним із найважливіших факторів її економічного розвитку в останні роки. Підписання Угоди про асоціацію з ЄС у 2014 році відкрило нові можливості для торгівлі, інвестицій та співпраці в галузі розвитку. Це призвело до збільшення прямих іноземних інвестицій та зростання експортного сектора України, зокрема у сферах сільського господарства, виробництва та послуг.

Однією з головних тенденцій розвитку національної економіки України є зростання залежності від зовнішнього світу. Це пов'язано з переходом до вільної ринкової економіки та інтеграцією у світову економіку. З одного боку, це може створити нові можливості для економічного розвитку, але з іншого — збільшити вразливість країни до зовнішніх шоків.

Ще одна важлива тенденція – розвиток нових галузей економіки, зокрема інноваційних технологій. Однією з найбільш значущих сфер інновацій в Україні є ІТ-сектор. Країна має сильні традиції математичної та природничої освіти, а також зростає кількість талановитих інженерів і розробників. Це призвело до розвитку процвітаючої ІТ-індустрії, а такі компанії, як SoftServe,